

Verksamhetsberättelse 2020

Regional barn- och ungdokumentation, arrangörer och
föreningar

Förord

Kultur för och med barn och unga är prioriterat inom alla kulturverksamheter. Med detta menas att kulturlivet ska utvecklas med särskilt fokus på barns och ungas rätt till kultur. Genom kulturens kraft ges barn och unga i Västmanland en möjlighet att växa genom att få tillgång till ett brett kulturutbud med hög kvalité där de både får ta del av kultur och själva vara aktivt skapande.

Arrangörer är viktiga för den kulturella infrastrukturen i hela länet. Om kulturlivet ska vara tillgängligt för alla är arrangörerna helt avgörande för att konsten ska nå till publiken. Utan ett fungerande och väl utvecklat arrangörskap, med stark lokal förankring, blir det svårt att nå ut med ett kulturutbud till en publik i hela länet.

Civilsamhället är en förutsättning för ett levande kulturliv. Både föreningsliv, lösa nätverk och enskilda eldsjälar är viktiga kulturbärare i länet.

Innehåll

1	Inledning.....	5
1.1	Vision: Livskraft för framtiden	5
1.2	Värdegrund.....	5
2	Förutsättningar	5
2.1	Nationella kulturpolitiska utgångspunkter.....	5
3	Uppdrag.....	6
4	Personal.....	6
5	Utvecklingsområden	6
5.1	Utvecklingsområden barn och ung kultur	6
5.1.1	I Västmanland har alla barn och unga tillgång till ett rikt kulturliv och möjlighet till eget skapande.....	7
5.1.2	Undersöka förutsättningarna för en regional kulturgaranti som ska öka tillgången till professionell kultur för förskolor, grundskola och gymnasium. 8	
5.1.3	Verka för att kommunerna söker nationella medel för kultur i förskola och grundskola.	9
5.1.4	Utveckla befintliga eller nya mötesplatser (fysiska & digitala) där barn och unga är, där kulturen och kreativiteten får ta plats.	9
5.1.5	Utveckla UKM som metod genom samhandling med andra aktörer.	10
5.2	Utvecklingsområden arrangör	11
5.2.1	Utveckla samordning av kulturstöd till arrangörer där arrangörsnätverket är referensgrupp.	11

1 Inledning

All verksamhet ska utgå ifrån regionens vision och värdegrund.

1.1 Vision: Livskraft för framtiden

"Vi växer hållbart och sätter hälsan främst. Vi skapar möjligheter och modiga lösningar. Vi ger förutsättningar för utveckling i en levande demokrati. Tillsammans bryter vi ny mark och förflyttar gränser. I det vardagliga och i det övergripande. I det som är nära och det som är långsiktigt. Vi är mitt i livet och samhället, och gör skillnad varje dag. Vi är livskraft för framtiden. Vi är Västmanland. "

1.2 Värdegrund

"Region Västmanland ska alltid utgå från att alla människor är lika värda och ska bemötas med respekt. Alla människor ska ges förutsättningar för god livskvalitet. En viktig faktor för livskvalitet är samverkan mellan alla involverade parter. Regionen ska hushålla med de gemensamma resurserna och fördela dessa efter behov."

2 Förutsättningar

Region Västmanland ska skapa förutsättningar för att invånarna i hela länet ska ges tillgång till ett rikt och varierat kulturutbud som präglas av mångfald, kvalitet och delaktighet.

Samverkan är grundläggande för att kulturlivet ska utvecklas i länet, detta sker mellan regionen, kommunerna, civilsamhället och kulturskapare.

Sedan 2012 har Västmanlands regionala kulturplan varit utgångspunkten för det kulturpolitiska arbetet i Västmanland.

2.1 Nationella kulturpolitiska utgångspunkter

Enligt riksdagsbeslut är inriktningen av kulturpolitiken¹:

"Kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund. Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet. Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska präglade samhällets utveckling.

För att uppnå målen ska kulturpolitiken:

- främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor
- främja kvalitet och konstnärlig förnyelse
- främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas
- främja internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan

- särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur.”

3 Uppdrag

Uppdraget för Kulturutveckling är att genom samverkan och förankring med kommuner och andra aktörer bidra till utveckling av kulturpolitiskt prioriterade områden utifrån den regionala kulturplanen.

4 Personal

Sandro Gavino Bastias, kulturutvecklare inom barn och unga, föreningar och arrangemang, har arbetat strategiskt för att skapa bra förutsättningar i Västmanlands 10 kommuner, civilsamhället med att främja och uppleva, arrangera och skapa kultur.

Omfattning 100%

5 Utvecklingsområden

Kultur för och med barn och unga är prioriterat inom alla kulturverksamheter. Med detta menas att kulturlivet ska utvecklas med särskilt fokus på barns och ungas rätt till kultur. Genom kulturens kraft ges barn och unga i Västmanland en möjlighet att växa genom att få tillgång till ett brett kulturutbud med hög kvalitet där de både får ta del av kultur och själva vara aktivt skapande. Konst och kultur ger förutsättningar för delaktighet, utveckling och sammanhang.

5.1 Utvecklingsområden barn och ung kultur

De utvecklingsområden som anges är i linje med aktuell regionalkulturplan som gäller 2019-2022.

- I Västmanland har alla barn och unga tillgång till ett rikt kulturliv och möjlighet till eget skapande.
- Undersöka förutsättningarna för en regional kulturgaranti som ska öka tillgången till professionell kultur för förskolor, grundskola och gymnasium.
- Utveckla kreativa mötesplatser där barn, unga och personalen kan möta aktiva kulturpedagoger inom olika kulturområden. En plats de kan återvända till regelbundet.
- Verka för att kommunerna söker nationella medel för kultur i förskola och grundskola.
- Utveckla befintliga eller nya mötesplatser (fysiska & digitala) där barn och unga är, där kulturen och kreativiteten får ta plats.
- Utveckla UKM som metod genom samhandling med andra aktörer.

- Utveckla ett mentorskap för unga.
- Undersöka förutsättningar för kulturstöd till unga.

Kulturutveckling barn och unga har arbetat gemensamt med regionens 10 kommuner samt civilsamhället för att skapa bra förutsättningar för att uppleva, arrangera och skapa kultur. Målet är att ge alla barn och unga i region Västmanland möjlighet att växa och få tillgång till ett brett kulturutbud, att själva vara aktivt skapande samt att det finns mötesplatser och infrastruktur för detta. Genom bland annat samverkan, nätverk, konferenser, utbildningar, inspirationsresor, omvärldsbevakning och arrangemang samordnar Kulturutveckling arbetet med barn och ung kultur i Västmanland.

5.1.1 I Västmanland har alla barn och unga tillgång till ett rikt kulturliv och möjlighet till eget skapande.

Samverkansparter:

Regionalt barn- och ungdokumentnätverk, samverkan i Västmanland. Nätverket arbetar strategisk för att skapa bra förutsättningar för barns och ungas rätt till kultur i Västmanlands län.

Planerad aktivitet:

BOUK Nätverket arbetar för att i Västmanland

- Utveckla arbetet med barn- och ungdokument
- Främja samverkan över kommungränserna
- Samverka kring kompetensutvecklingsinsatser för dem som arbetar med barn- och ungdokument
- Omvärldsbevaka och tillgängliggöra information som är relevant för dem som arbetar med barn- och ungdokument i länet
- Dela erfarenheter med varandra

Region Västmanland, Kulturutveckling samordnar nätverket och ansvarar för att nätverksmöten genomförs kontinuerligt.

Representanterna som ingår i nätverket leder eller ansvarar på något sätt för arbetet med barns- och ungas rätt till kultur i sin kommun/organisation, eller har en samordnande funktion.

Nätverket är kopplat till kultur- och fritidschefsnätverket.

Nätverket tillsätter arbetsgrupper kring respektive aktivitet/mål. Rapportering sker under nätverksmöten där besluten fattas.

Utfall:

- Fyra nätverksmöten har genomförts i form av digitala videosamtal med anledning av pandemin, kommunerna har haft löpande erfarenhetsutbyte, rapportering av barn och ung kultur samt kompetenshöjande insatser inom

nätverket BOUK i Västmanland. Träffarna har haft fördjupning av gäster och teman; Barnkonvention blir lag 2020, Covid-19 omställning, Regional Liv och hälsa rapport samt jämställdhet.

5.1.2 Undersöka förutsättningarna för en regional kulturgaranti som ska öka tillgången till professionell kultur för förskolor, grundskola och gymnasium.

Samverkansparter:

Kultur- och skolförvaltningarna i regionen Västmanlands 10 kommuner. BOUK – regionalt barn och ungukulturnätverk, Barnrättsstrateger nätverk inom region Västmanland, Region Örebro barn och unga, Region Skåne barn och unga, Region Jönköping barn och unga, Region Västra Götaland barn och unga, regional kulturskola Västmanland, bibliotek i Västmanland, fritid i Västmanland, Västmanlandsmusiken och Västmanlands läns teater.

Aktivitet:

Undersökning och möten med regioner som implementerat en kulturgaranti för barn och unga. Strategi för att kartlägga samtliga kommuner i Västmanland.

Kulturutveckling ska träffa och intervjua nyckelpersoner i 10 kommuner som arbetar med barn och unga under skoltid och fritid. Insamling av information ska dokumenteras för egna analyser och fortsatt arbete.

Frågorna och svaren blir en rapport om nuläget som kommer ge en samlad bild hur det ser ut i Västmanland och hur det kan utvecklas strategiskt för fortsatt samverkan.

Utfall:

En enkät på 25 frågor har skickats ut till samtliga kommuner i Västmanland. Det har kommit in svar från 9 av 10 kommuner (ej Surahammars kommun). Inkomna svar bearbetats och analyseras under hösten.

Kulturutveckling har träffat och intervjuat nyckelpersoner i 10 kommuner. Insamling av dokumentationen analyseras som ska ligga till underlag för fortsatt arbete. Kartläggningen synliggör bilden av hur nyckelpersoner arbetar inom respektive kommun. Det visar också på möjlighet för en systematisk och organisatorisk modell som kan likna en "kulturtrappa" där unga från 0-19 år är målgruppen. I arbetet har nätverkande och kontakt tagits med Region Örebro, Skåne, Jönköping, Västra Götaland och Gävleborg som idag har implementerade modeller för hur barn och unga systematiskt ska ta del av kultur. Kulturutveckling har presenterat pågående undersökning för kultur- och fritidscheferna i region Västmanland.

5.1.3 Verka för att kommunerna söker nationella medel för kultur i förskola och grundskola.

Samverkansparter:

Nyckelpersoner från alla 10 kommuner som arbetar med kultur för barn och unga i Västmanland.

Aktivitet:

- Kartlägga att kommunerna söker skapande skola medel
- Kartlägga vilka andra medel som söks
- Besöka kommunerna
- Stötta kommunerna med ansökningar

Utfall:

Skapande skola medel är ett viktigt stödpaket för att kultur ska nå barn och unga i förskola och grundskola. Kulturutvecklings uppfattning är att de flesta kommunerna söker skapande skola medel. I de flesta fall sker ansökningen till Statens kulturråd genom skolförvaltningarna. Fagersta kommun uttrycker från kulturförvaltningen att ansvaret ligger hos skolan att söka och jobba vidare med hur man får skolan att ta tid till skapande skola i grundskolan.

Signaler om att året har varit starkt påverkat av olika restriktioner under rådande pandemi. Det har gjort att flera kommuner har varit osäkra i planering då de behöver följa skolornas direktiv. Det har i vissa fall skapat stor oro för kulturskaparna som på olika sätt försökt ställa om eller inte haft resurser eller kunskap för omställningar.

Sammanställning beviljade medel för Skapande skola 2020

- Västerås kommun, 2 230 000 + 400 000 (1 883 250, 2019)
- Köpings kommun, 600 000 (552 000, 2019)
- Sala kommun, 470 000 (535 000, 2019)
- Norbergs kommun, 135 000 (475 000, 2019)
- Hallstahammars kommun, (410 000, 2019)
- Kungörs kommun, 250 000 (390 000, 2019)
- Arboga kommun, 120 000 (352 600, 2019)
- Surahammars kommun, (200 000, 2019)
- Skinnskattebergs kommun, 40 000 (80 000, 2019)
- Saknas: Fagersta kommun 0

5.1.4 Utveckla befintliga eller nya mötesplatser (fysiska & digitala) där barn och unga är, där kulturen och kreativiteten får ta plats.

Samverkansparter:

Kulturutveckling i samverkan med kommuner, studieförbund, föreningar, skolor med inriktning kultur, RISE, unga kulturprofiler, Framtid för unga, Ungdomsdialogen.

Aktivitet:

- Skapa en mötesplats för unga att visa upp sitt eget skapande
- Skapa en mötesplats för unga kreativa unga
- Skapa en mötesplats för dialog och inflytande av ungekultur
- Skapa en mötesplats på Karlsgatan 2, Västerås för unga

Utfall:

Under 2020 startade en ny mötesplats. WARM UP är en ny arena där ung kultur är i fokus. Eventet är gratis och till för hela Västmanland. WARM UP är ett regionalt initiativ där samverkan med unga, civilsamhället och kommuner är en av nyckelfaktorn för att olika kulturuttryck ska synliggöras och ge möjlighet för utveckling inom ung kultur. WARM UP ger unga en möjlighet till möte över gränserna.

Genomförda aktiviteter 2020:

- Lördag 1 februari kl 14-16
- Lördag 7 mars kl 14-16
- Höstlovsaktivitet med unga mentorer
- Finsksvensk WARM UP 6 dec 2020

5.1.5 Utveckla UKM som metod genom samhandling med andra aktörer.*Samverkansparter:*

UKM styrelsen (nationellt), UKM arrangörer i regionens 10 kommuner, Kulturförvaltningar i Västmanland, Fritidsgårdar i Västmanland, BOUK – regionalt barn och ungekulturnätverk, UKM nationellt medlemmar, Region Värmland, Region Västra Götaland, Region Skåne, regionala föreningar från Västmanland, ungdomsföreningar från Västmanland, studieförbund, barn och unga i civilsamhället från region Västmanland.

Aktivitet:

- Utveckla UKM som metod

Utfall:

Kulturutveckling beslutade tillsammans med länets UKM arrangörer att ungdomsföreningen Född i Farstun från Surahammar skulle skapa och genomföra årets regionsfestival. UKM Västmanland har samverkat och varit mentorer till ungdomsföreningen Född i Farstun.

UKM regionsfestival var beslutad till början av maj 2020. Pandemin och olika restriktioner har påverkat festivalens utgång. Under våren har UKM Västmanland haft tät kontakt med UKM Sverige med hänsyn till den rådande situationen. UKM har fått ställa om och ställt in större delar av fysiska festivaler runt om i landet. Årets alla lokala

UKM ställdes in i Västmanland. Det blev inte heller någon länsfestival.

5.2 Utvecklingsområden arrangör

Arrangörer är viktiga för den kulturella infrastrukturen i hela länet. Om kulturlivet ska vara tillgängligt för alla är arrangörerna helt avgörande för att konsten ska nå till publiken. Utan ett fungerande och väl utvecklat arrangörskap, med stark lokal förankring, blir det svårt att nå ut med ett kulturutbud till en publik i hela länet. Därför är det av största vikt att arrangörerna kan verka och utvecklas i vår region. I Västmanland finns ett regionalt arrangörsnätverk som består av de regionala kulturinstitutionerna och verksamheterna. Arrangörsnätverket arbetar och samverkar kring fortbildningsinsatser för kulturarrangörer samt skapar mötesplatser för erfarenhetsutbyten.

De utvecklingsområden som anges är i linje med aktuell regionalkulturplan som gäller 2019-2022.

- Utveckla infrastrukturen för arrangörer i länet genom kompetenshöjande insatser.
- Utveckla samordning av kulturstöd till arrangörer där arrangörsnätverket är referensgrupp.
- Genomföra en kartläggning av tillgängliga lokaler för arrangemang.
- Undersöka förutsättningarna för att stödja de föreningsdrivna, allmänna samlingslokalerna som arrangör.

5.2.1 Utveckla samordning av kulturstöd till arrangörer där arrangörsnätverket är referensgrupp.

Samverkansparter:

Västmanlands regionala arrangörsnätverk, - regional turism, - regional folkbildning, - regional kulturskola, kulturutveckling, hemslojden, Västmanlandsmusiken och Västmanlands läns teater.

Planerad aktivitet:

Samverkan i Västmanland. Samordning, planering av nätverket Västmanlands regionala arrangörsnätverk. Nätverket arbetar strategisk för att skapa bra förutsättningar för arrangörer i Västmanlands län. Nätverkets definition av arrangör: Enskild eller grupp som genomför offentliga kulturarrangemang i Västmanlands län.

Arrangörsnätverk arbetar för att i Västmanland

- Utveckla arbetet med arrangörskap
- Främja samverkan mellan arrangörer
- Samverka kring kompetensutvecklingsinsatser för arrangörer
- Omvärldsbevaka och tillgängliggöra information som är relevant för arrangörer

- Dela erfarenheter med varandra
- Samordna workshop i ansökningsverktyget Apply
- Genomföra en gemensam handläggning av region Västmanlands kulturprojektstödsansökningar

Region Västmanland, Kulturutveckling samordnar nätverket och ansvarar för att nätverksmöten genomförs kontinuerligt.

Representanterna som ingår i nätverket leder eller ansvarar på något sätt för arbetet med arrangörskap i sin organisation, eller har en samordnande funktion.

Nätverket är kopplat till kultur- och fritidschefsnätverket.

Nätverket tillsätter arbetsgrupper kring respektive aktivitet/mål. Rapportering sker under nätverksmöten där eventuella beslut fattas.

Utfall:

Nätverket har haft totalt fyra sammankomster under våren och hösten 2020.

Nätverkets har varit referensgrupp vid fyra tillfällen för ansökningar om projektstöd för arrangören i Västmanland.